

СТАНОВИЩЕ

от

доц. Генчо Драганов Накев,

Университет по архитектура, строителство и геодезия, Архитектурен факултет, катедра
„Рисуване и моделиране“

на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна
специалност 05.08.04 Изкуствознание и изобразително изкуство, научна област 8. Изкуства,
професионално направление
8.2. Изобразително изкуство

Автор:

ЙОРДАН ПЕТРОВ ЛЕКОВ

Тема:

**ИСТОРИЯ И РАЗВИТИЕ НА ДИСЦИПЛИНАТА РИСУВАНЕ В АРХИТЕКТУРНИЯ
ФАКУЛТЕТ НА УАСГ**

Научен ръководител: проф. д-р изк. Петер Цанев

Данни за дисертанта

Автор на дисертационния труд е Йордан Петров Леков – докторант свободна форма на обучение към катедра „Психология на изкуството, художествено образование и общообразователни дисциплини“ в Националната художествена академия.

Йордан Леков е преподавател по Рисуване към катедра „Рисуване и моделиране“ на Архитектурния факултет към Университета по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ).

Данни за докторантурата

Представените от Йордан Леков материали и документи отговарят на необходимите изисквания.

Докторантът е изпълнил дейностите по индивидуалния учебен план. Успешно е положил изпитите по задължителните и избираемите дисциплини.

Данни за дисертацията и автореферата

Дисертационният труд се състои от увод, изложение в три глави, заключение, приносна част, библиография и приложение. Общият обем на дисертационния труд

обхваща 207 страници, като основният текст е 203 стр. Библиографията се състои от 65 източници на български, руски и английски език. Приложението се състои от 59 стр. с 319 илюстрации на студентски учебни работи. Авторефератът се състои от 56 стр.

Структурата на дисертационния труд отразява поставените историографски цели, отразени хронологически в трите глави, съответстващи на основните периоди на развитие на дисциплината Рисуване в УАСГ, което позволява на автора да постигне целите, които си е поставил.

Първата глава на изследването, разглеждаща периода 1943 – 1965 г., е структурирана в три части и заключение. В нея Йордан Леков разглежда историческите условия, в които се създава учебното заведение и специалността Архитектура, както и мястото на Рисуването и Моделирането като базови общообразователни дисциплини в учебния план. Авторът прави преглед на преподавателския екип и отразява обособяването на самостоятелна катедра „Рисуване“ през 1951 г. Докторантът борави умело с оскъдните фактологически материали за периода и успява да представи и систематизира учебното съдържание, структурата на програмата, темите, задачите, характера и начина на преподаване на дисциплината Рисуване.

Втората глава на изследването следва структурата на първата. Тя е посветена на периода от 1963 г. до 1989 г., характеризиращ се с бурни промени в индустриализацията и урбанизацията на страната. Дисертантът разкрива динамиката на процесите и (р)еволюционните промени в програмите и взаимовръзката на двете дисциплини в катедрата и новата перспектива в отношението към архитектурните дисциплини (синтез на изкуствата).

Третата глава на изследването следва структура на двете предходни глави. Тя разглежда историческите промени, характерни за периода след 10.11.1989 г. и новите условия за развитие на образованието в страната. Докторантът разглежда разширяването на учебното съдържание във връзка с новите задачи пред специалността Архитектура, промяната на учебните планове на специалността Рисуване, възникналите промени в структурата на програмата и начина на преподаване.

В отделните глави изследването обобщава и анализира всички форми на обучение, съществували в развитието на дисциплината Рисуване за специалността Архитектура – аудиторни занимания, учебни практики, научен кръжок, колежна форма на обучение.

Специално внимание е отделено на еволюцията на задачите, включени в кандидатстудентските изпити и подготовката за тях.

Дисертационният труд завършва със заключения, успешно обобщаващи и доказващи фундаменталния характер на дисциплината Рисуване, поставяща основата на творческото мислене на бъдещите архитекти.

Авторефератът е направен съгласно изискванията и отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

Актуалност на темата и значимост на изследваните проблеми

Изследваната тема има изключително актуално значение, защото до сега процесите и тенденциите в обучението по Рисуване в Архитектурния факултет на УАСГ не са били обект на разработка и оценка в исторически аспект. Дисертационният труд прави исторически преглед на развитието и актуалното състояние на дисциплината Рисуване (формиране на характера и спецификата на дисциплината през трите периода) и разглежда ролята на педагогическия ресурс при формиране на учебните програми и структуриране на учебното съдържание съобразно учебния план на университета. Дисертантът подчертава интердисциплинарния контекст, в който функционира дисциплината Рисуване за специалността Архитектура (общи интереси и паралелни проблеми, решавани от дисциплини в същата катедра и в други катедри на АФ). Авторът е дефинирал предмета на изследване, основните цели и е изпълнил конкретните задачи да се издирят, обобщят и анализират документи, програми и архив от студентски рисунки, доказвайки тезата за актуалността и значимостта на дисциплината в съвременното архитектурно образование.

Значимостта на дисертационният труд може да бъде оценена от историческа, теоретична и практическа перспектива – генезис на програмата по Рисуване в УАСГ и развитие на учебното съдържание, обобщение на подходите и тяхното прилагане в обучението по Рисуване за специалността Архитектура, полза от синтезираната информация за развитие и обогатяване на бъдещите програми, начини и методи на преподаване.

Чрез методите на изследване (историографски и сравнителен метод, анализ и синтез, биографичните справки за преподавателския състав в катедрата) е изградена цялостна картина на историята и развитието на дисциплината Рисуване в УАСГ.

Справката за приносите е коректна и съответства на текста. За първи път се прави обширно и цялостно представяне на историята на дисциплината Рисуване и промените в програмите в различните периоди от съществуването ѝ в обучението на студентите по Архитектура в УАСГ. Освен анализа на запазените програми, намирам за особено оригинално възстановяването на липсващите програми на базата на анализ на съхранени в архива на катедра „Рисуване и моделиране“ учебни рисунки. Изключително ценен принос на дисертационния труд на Йордан Леков е проучването, анализирането и структурирането на

архива от учебни рисунки на катедра „Рисуване и моделиране“ на УАСГ. Бих препоръчал бъдещо публикуване с подходящ историографски текст на материалите от Приложението с илюстрации към дисертационния труд по възможност на книжен носител или евентуално в електронен вид.

Публикации към дисертационния труд

Публикациите на докторанта отразяват теми и идеи, които имат пряко отношение към проблематиката на разглеждания дисертационен труд и представят извършената изследователска дейност.

Заключение

Считам, че представеният дисертационен труд притежава всички необходими качества и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р. България, като му давам обща положителна оценка.

Предлагам на докторанта Йордан Леков да бъде присъдена образователната и научна степен доктор по научната специалност 05.08.04 Изкуствознание и изобразително изкуство.

27.09.2019 г.

доц. Генчо Накев